

HISTORIA KLASA 7

Temat: Kształtowanie się granic II Rzeczypospolitej – granica wschodnia.

Wschodnią granicę Polski miały ustalić mocarstwa, jednak nie rozumiały istoty problemu. W samej Polsce ścierały się dwie koncepcje granicy, do tego doszły dążenia niepodległościowe sąsiadów i plany ekspansji bolszewików.

Koncepcja federacyjna – jej twórcą był Józef Piłsudski. Pragnął powstania bloku państw na wschodzie, od Litwy po Ukrainę, które utworzyłyby federację z Polską. Taki związek osłabiłby Rosję, a Polsce pozwoliłby odgrywać znaczącą rolę w Europie.

Koncepcja inkorporacyjna (inkorporacja czyli wcielenie). Jej autorem był Roman Dmowski. Zamierzał stworzyć państwo narodowe, którego zachodnie granice ogarnęłyby tereny zamieszkałe przez zwarte skupiska ludności polskiej – zatem sięgnęłyby dalej niż granica z 1772r.

1. Proponuję – skorzystaj z lekcji przygotowanej na :

<https://epodreczniki.pl/a/wojna-polsko-bolszewicka/DQ4MrPMZZ>

lub przeczytaj temat podręcznik s. 222 i 227.

Zwróć uwagę na:

- zaznaczone na osi czasu wydarzenia,
- przeanalizuj tekst źródłowy i mapę,
- odszukaj wiadomości związane z nimi w materiale – poznasz wydarzenia, które miały wpływ na ustalenie polskiej granicy wschodniej po 1918r.,
- zwróć uwagę na koncepcje polskie w sprawie przynależności ziem ukraińskich, białoruskich, litewskich, łotewskich

- dowiesz się o przyczynach, przebiegu i skutkach działań zbrojnych na wschodniej granicy.

2. Z lekcji zapamiętaj:

Wydarzenia:

- 14 II 1919r. – 18 X 1920r. – wojna polsko – bolszewicka
- 13 - 25 VIII 1920r. – bitwa warszawska , tzw. cud nad Wisłą
- 18 III 1921r. – podpisanie traktatu pokojowego w Rydze (traktat ryski)

Postaci: Józef Piłsudski, Roman Dmowski, gen Józef Haller, Symon Petlura, Wincenty Witos, gen. Lucjan Żeligowski.

Pojęcia: koncepcja inkorporacyjna (inkorporacja – włączenie), koncepcja federacyjna (federacja – związek państw), „Orleńskie Lwowskie”, tzw. linia Curzona, bunt Żeligowskiego.

W zeszycie pod tematem zapisz punkty:

1. Dwie koncepcje wschodnich granic Polski.
2. Konflikt polsko – ukraiński w Galicji Wschodniej – listopad 1918r.
3. Wyprawa kijowska J. Piłsudskiego – 1919 – 1920r.
4. Wojna polsko bolszewicka – luty 1919r. – październik 1920r. i pokój ryski – 18 marca 1921r.

Wymień postanowienia pokoju ryskiego, skorzystaj z podręcznika s. 226 i zapisz jak ustalał granicę między Polską a Rosją Sowiecką.

5. Konflikt polsko – litewski – referendum i włączenie tzw. Litwy Środkowej do Polski

ŻYCZĘ MIŁEJ NAUKI

Izabela Jaroszewicz, nauczyciel historii

Kontakt: i.jaroszewicz@sp90.edu.gdansk.pl

